

Utdanningsmelding 2011

Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier (LLE)

I. Generell omtale av studietilbudet ved fakultetet

Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier tilbyr et bredt spekter av studier innen språk, litteratur, kunst, teater, digital kultur og lærerutdanning.

Instituttet har 10 bachelorprogram:

Bachelorprogram i digital kultur, gresk, kjønnsstudium, kunsthistorie, latin, litteraturvitenskap, nordisk, retorikk, språkvitenskap og teatervitenskap

Og 11 masterprogram:

Masterprogram i allmenn lingvistikk, allmenn litteraturvitenskap, datalingvistikk og språkteknologi, digital kultur, gresk, kunsthistorie, latin, nordisk språk og litteratur, norrøn filologi, teatervitenskap, erfaringsbasert master i undervisning med fordypning i norsk og integrert lektorutdanning med master i nordisk (5-årig integrert master).

I tillegg tilbys årsstudium ved kunsthistorie, nordisk og norsk som andrespråk

Det er fortsatt en god utvikling i søkertall for fagene som før opprettingen av disiplinbaserte bachelorprogram hadde lave søkertall, som lingvistiske fag, digital kultur og teatervitenskap.

Instituttet tilbyr også norskkurs for utenlandske studenter og ansatte, i tillegg til nettbasert norskkurs. Mellom 400 og 500 deltar på kurs hvert semester. Sommerkurs i nordisk språk tilbys til utenlandske norskstuderende.

Instituttet har flere nettbaserte undervisningsopplegg (i tillegg til nettnorsk):

- Norsk som andrespråk (studiefaget) tilbyr PRISME som består av to emner på 15 studiepoeng. Prisme retter seg primært mot lærere som trenger formell undervisningskompetanse, og fortsetter som betalingstilbud.
- Nordisk språk og litteratur tilbyr Fjernord, men ressursproblemer vil kunne ramme dette tilbudet fra 2013. Vi diskuterer å gjøre Fjernord til betalingsstudium, men vil likevel ha behov for faglig personell.
- Kunsthistorie tilbyr 4 emner à 15 studiepoeng som fjernstudium, også dette som betalingsstudium.

Allokering av studieplasser for 2013/2014 (BA og MA)

(Sendes i egen sak til fakultetet)

II. Kvalitativ omtale av studie- og studentstatistikk

Denne delen blir omtalt av fakultetet.

III Oppfølging av universitetsstyrets og fakultetets mål og prioriteringer 2011

Ved LLE blir prosessen med implementering av det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket slutført våren 2012 slik at samtlige emne- og studieplaner, på både bachelor og masternivå er i tråd med NKR høsten 2012.

(Internasjonalisering og Studentaktiv forskning – se punkt V)

IV. Generell kvalitativ presentasjon av resultat, planer, utfordringer

Program- og emneevalueringer

I løpet av 2011 har det blitt levert 26 emneevalueringer fra fagmiljøene ved instituttet (digital kultur, klassisk, allmenn litteraturvitenskap, nordisk, norskkursene, teatervitenskap og kunsthistorie).

Fagkoordinator og emneansvarlig følger opp evalueringene og vurderer behov for justeringer og tiltak. Emneevaluering skal følge en syklus på hvert fag for å sikre jevnlig evaluering av emner.

Svarprosenten er fortsatt lav for de nettbaserte studentevalueringene, men andre evalueringsformer blir også prøvd ut på instituttet, som gruppesvar og gruppediskusjon med studentene. Våren 2012 skal evaluering tas opp på et eget seminar for UUIs medlemmer.

For formidling av evalueringene er Kvalitetsdatabasen et bedre og enklere system enn den tidligere løsningen, men det mangler fortsatt en del evalueringer fra fagene og vi tror folk trenger litt tid på å bli kjent med systemet.

Mastergrad i digital kultur og lektorprogrammet er i 2011 evaluert av sine respektive programsensorer.

PRISME har for studieåret 2010/2011 blitt grundig evaluert av VOX, og får i rapporten mye god omtale og skryt, særlig for studiemodell, et godt tilrettelagt nettstudium, og tett og god oppfølging fra lærerstaben, og en høy gjennomføringsprosent.

Læringsmiljø

Forhold rundt det fysiske læringsmiljøet har bedret seg og fagmiljøene melder tilbake at undervisningsrommene stort sett er godt utstyrt, men det gjenstår fortsatt utfordringer: Sydneshaugen skole trenger generelt vedlikehold og modernisering. Det er mangler ved rekvisita i rommene (kritt/tusj, pekestokk o.l.), trolig pga. manglende ansvarsforhold bl.a. for Sydneshaugen skole og Studentsenteret, samt manglende renhold i undervisningsrom og på lesesaler. På noen rom dekkes tavler av prosjektorlerret, og det er ønskelig å få byttet ut de siste kritt-tavlene. Kunsthistorie har behov for å vise bilder og ønsker fjernkontroll til bildefremviser, og klassisk venter fortsatt på å få montert sin kartsamling på rom 353, HF-bygget. Lingvistikk melder at lydisolasjonen er fjernet fra eksperimentrommet HF-128/129, og har behov for at rommet lydisoleres igjen. Noen fag har pga. studentøkning hatt utfordringer med størrelse på undervisningsrom. Dette gjelder bestilling av auditorier, men også for datalingvistikk og digital kultur som har behov for større datalaber for å slippe å kjøre undervisning dobbelt eller trippelt i flere smågrupper. Den største utfordringen for de sistnevnte er i øyeblikket ikke antall datamaskiner, men rommenes kapasitet.

Akademisk og sosial integrering

LLE har i de foregående årene jobbet med å få i gang aktive fagutvalg i alle fagmiljøer, og det sentrale fagutvalget ved instituttet ser nå ut til å fungere godt. Fagutvalgene ved mange av fagmiljøene er aktive, og flere benytter Ad fontes til arrangementer for fagmiljøene. Instituttet har videreført praksisen med "frokostmøter" mellom ledelse, studiekonsulenter og fagutvalgsrepresentanter, for å etablere en aktiv kontakt med fagutvalget og for å informere om instituttets styringsorganer og ledelse.

Digital kultur fikk midler fra UiBs Kontor for samfunnskontakt og LLE for å gjennomføre alumni-rettete tiltak i 2011. Tidligere studenter ble kontaktet og bedt om å registrere seg på UiB sin alumniportal, og det ble arrangert et faglig-sosialt møte i Ad fontes med god oppslutning fra tidligere studenter. Digital kultur melder at det kostet relativt mye ressurser å hente inn og aktivisere alumninettverket for digital kultur, men ser fordel og arbeidsbesparelse i at nettverket nå eksisterer, og vil fortsette med årlige arrangementer. Ansvarlig for prosjektet, Jill Walker Rettberg, har utarbeidet en "oppskrift" med praktiske råd for alumniarbeid.

Digital kultur har også på oppfordring fra forrige undervisningsleder ved LLE et prøveprosjekt med faglige mentorer for nye bachelorstudenter. Erfaringene har vært varierende – noen studenter ønsker å møte en mentor, mens andre ikke gjør det og aktivitetsnivået har således variert. Prosjektet vil bli evaluert i 2012.

Det er en generell utfordring at studenter faller fra tidlig i studieløpet, og fagmiljøene har blitt oppfordret til å forsøke å integrere nye bachelorstudenter i fagmiljøet så tidlig som mulig. LLE har fortsatt å tilby mulighet for å søke "oppstartsmidler" som fagmiljøet i samarbeid med fagutvalget kan søke for å arrangere faglige og / eller sosiale tiltak rettet mot nye bachelorstudenter i høstsemesteret, altså mens studentene er opptatt med førstesemesterstudier og ellers ikke møter fagmiljøet. Fagutvalgene samarbeider med fagmiljøene og søker midler til ulike faglig-sosiale formål.

Vurdering og sensur

Det benyttes en rekke ulike vurderingsformer ved fagmiljøene på instituttet. I de økonomiske nedgangstidene har imidlertid flere fagmiljø vært tvunget til å redusere kostnadene av enkelte kurs, og dette rammer særlig studentkontakt, obligatoriske aktiviteter og vurderingsformer.

Ettersom programsensoravtaler ennå ikke er eller kun nylig har kommet på plass i de ulike fagmiljøene er det fortsatt høy grad av eksterne sensorer i bruk. På grunn av den spesielle situasjonen med en felles programsensor på nordisk språk og nordisk litteratur vil det fortsatt være aktuelt å bruke ekstern sensur etter at programsensoravtale er inngått.

Internasjonalisering

Flere fagmiljø tar i mot langt flere utvekslingsstudenter enn de sender ut, særlig nordisk, digital kultur og lingvistiske fag. Den økende gruppen utvekslingsstudenter som kommer til LLE har ført til et høyere antall emner som tilbys på engelsk.

LLE tilbyr 26 emner på BA-nivå og 10 emner på MA-nivå for utenlandske studenter. De fleste av disse tilbys på engelsk, men nordisk tilbyr både norske og engelske (SAS) emner til utenlandske studenter. I tillegg lyses masterprogrammene i digital kultur, allmenn lingvistikk, datalingvistikk og språkteknologi ut for selvfinansierte masterstudenter. Særlig de to lingvistiske masterprogrammene har opplevd økning av utenlandske masterstudenter. Lingvistiske fag melder at dette stort sett fungerer bra, men at enkelte studenter har dårlige skriveferdigheter på engelsk.

De fleste emnene som tilbys til utenlandske studenter har også norske studenter og tilbyr således også integrering av utvekslingsstudenter i det lokale studiemiljøet.

Nordisk språk melder at fokus på internasjonalt samarbeid på undervisningssiden er normal og stabil del av aktiviteten. Fagmiljøet ønsker imidlertid bedre uttelling for dette arbeidet i arbeidstidsregnskapet, særlig for veiledningsarbeid.

Flere fagmiljø har utvekslingsavtaler som de lokale studentene oppfordres til å bruke. Instituttet er involvert i to NORDPLUS-nettverk: Nordisk litteratur, kultur og språk (NORDLIKS) og Nordic Digital Culture Network. Instituttet er også med i NORDKURS-nettverket og arrangerer sommerkurs i norsk språk og litteratur for nordiskstudenter ved andre universitet i Norden. Denne ordningen er i faresonen på grunn av universitetsadministrasjonen sin tolking av lønnsutbetalinger.

Kunsthistoriestudenter kan ta delstudier på BA-nivå ved Det norske institutt i Roma, Det norske institutt i Athen og St. Petersburg universitetscenter, og det foreligger planer om samarbeid med sistnevnte på MA-nivå.

Teatervitenskap har, i tillegg til 6 Erasmusavtaler, planer om videre samarbeid med Det statlige teaterkunstakademiet i St. Petersburg og Dramaturgi ved Aarhus Universitet. Retorikkprogrammet har avtale med Københavns Universitet, og Klassisk har en samarbeidsavtale i Oxford som åpner for å sende PhD-kandidater dit. Norsk som andrespråk har ikke aktive avtaler, men melder at det er ønskelig og bør utredes.

Teatervitenskap og kunsthistorie har begge inne søknader om utdannings samarbeid med institusjoner i St. Petersburg.

Fra programstyret for BAHF-KJØNN meldes at det har vært kontinuerlig fokus på studentutveksling, men at det til nå i hovedsak har vært gjennom å legge til rette for individuelle opplegg for hver enkelt student. Det arbeides for tiden med planer om en *Joint MA in Gender Studies* i samarbeid med Linköpings Universitet, Humboldt Universität og York University. Dette arbeidet vil fortsette inn i 2012, og det er håp om å kunne rekruttere både lokale, nasjonale og internasjonale studenter til dette masterprogrammet på engelsk. Det er også håp om at mer formaliserte utvekslingsavtaler skal kunne fremforhandles med noen av partnerne i masterprogrammet, avtaler som skal kunne anvendes for studenter på lavere grad.

Digital kultur har en Fulbrightprofessor for 2011/2012, og har avtale om ny Fulbrightprofessor for 2012/2013.

Lingvistiske fag og digital kultur er med i kvoteprogrammet fra og med høsten 2011, og digital kultur fikk en PhD-student fra Bolivia fra august 2011 gjennom programmet.

Søknader om Nordplus-samarbeid i 2011:

- Søknad om samarbeid med Åbo Universitet, School of History, Culture and Arts Studies. Prosjekttittel: National Identity, Generations and Multiculturalism.
- Søknad om samarbeid med Latvijas Universitate, Dept. of Latvian and General Linguistics. Prosjekttittel: Second Language Acquisition and Language Structure.
- Søknad om å bli medlem i utvekslingsnettverket NORDUD, nettverk mellom skandinavistikk-institutter i Estland, Latvia, Litauen, Norge, Danmark, Sverige, Island. Mulighet for gjesteforelesninger, lærer- og studentutveksling.

Lærerutveksling

Fem ansatte fra henholdsvis kunsthistorie, lingvistikk, digital kultur og norrøn filologi søkte om støtte til lærerutveksling våren 2011. Søknadene ble innvilget. Det kom ingen søknader om lærerutveksling høsten 2011.

Oversikt over nye Erasmusavtaler ved LLE, gjeldende fra 2011

- Vytautas Magnus University (Kaunas), gjelder for 2012-2014. Avtalen dekker fagområdet Performing Arts. Tegnet av teatervitenskap. Studentutveksling og lærerutveksling.
- University of Vilnius, gjelder for 2012 – 2014. Lærerutveksling.
- Université de Strasbourg, fagområde Humanities, 2011-2015. Studentutveksling. Tegnet av digital kultur.
- Rheinische Friedrich-Wilhelms Universität Bonn, fagområde Languages and Philological Sciences, gjelder for 2011-2013. Studentutveksling.
- Universität Augsburg, fagområde Languages and Philological Sciences, gjelder for 2011-2013. Studentutveksling.
- Akademia Teatralna Warszawie, teatervitenskap (Performing Arts), Gjelder for 2011/2012.

Planer, utfordringer, resultat og prioriteringer for det enkelte fagmiljø/program

Fagmiljøenes tilbakemeldinger:

Allmenn litteratur har planer om å revidere 100-nivået, men melder at arbeidet går tregt pga. store arbeidsbyrder.

Nordisk litteratur har store utfordringer på ressurs/bemanningsiden fremover. Kutt på de to 100-nivåemnene har resultert i reaksjoner fra studentene. I 2013 forsvinner en hel stilling og det vil da være nødvendig med ytterligere kutt. Fjernord vil også bli lagt på is pga. ressursituasjonen.

Nordisk språk melder at fagmiljøet har hatt store utfordringer med å etablere stabile og robuste vikarordninger på flere felt i 2011 som følge av langvarig sykdom og vakanser pga. verv. Situasjonen er ekstra vanskelig i norsk som andrespråk. Fjernstudiet PRISME blir drevet med gode evalueringer med grunnlag i studieavgifter, og fjernstudiet FJERNORD har også hatt bra rekruttering. Den

vanskelige ressursituasjonen vil fortsette i 2012, forsterket av avgang i den viktige disiplinen navnegransking. Det har ikke vært mulig å sette av ressurser til å oppgradere Fjernord. Konsolidering av emnetilbudet er hovedsaken, og større revisjoner må vente.

Norsk som andrespråk har i 2011 med støtte fra VOX gjennomført revidering av emner på 100-nivå bl.a. for å tydeliggjøre relevansen av emnene for voksenopplæring. Fremover ønsker norsk som andrespråk å opprette et studieemne knyttet til ASK-korpuset, og å arbeide med klasseromsobservasjon og praksis i et annet emne.

Norskkursene – norsk som andrespråk har delvis egne kurs for ansatte og prøver å tilpasse kursene til denne gruppens behov. Det er imidlertid en utfordring da denne gruppen er svært heterogen når det gjelder behov og forutsetninger. Svært mange søker om plass, men trekker seg fordi kursene viser seg å være mer krevende enn de hadde forventet. I 2011 ble det startet opp kurs med langsommere progresjon for denne gruppen, og det vil fortsette i 2012. Mange ansatte oppgir at de bare kan følge undervisning på kveldstid, og dette er en utfordring for lærerstaben ved norskkursene. Fra vårsemesteret 2012 arrangeres kurs også tidlig om morgenen (8-10) for at utenlandske ansatte skal kunne delta før de begynner på jobb.

I vårsemesteret 2011 ble det tilbudt nynorskseminar for utenlandske ansatte ved UiB. Det inngår nå som fast tilbud hvert vårsemester.

Nettkurset NOR-U603, som ble satt i gang i 2010, ble videreført våren 2011. I høstsemesteret ble kurset ikke holdt pga. knappe undervisningsressurser. Våren 2012 tilbys det igjen.

Fra og med vårsemesteret 2012 er norskkursene utvidet med NOR-U4 – et trinn 4 emne, som har fått mange søkere.

Lingvistiske fag opplever betydelig økning i studenttilstrømmingen til 100-nivå etter at den disiplinbaserte bachelorgraden i språkvitenskap ble opprettet. Også på masternivå er antall studenter økende, både utenlandske studenter (særlig på datalingvistikk), studenter fra språkfagene, og noen PhD-kandidater. Lingvistiske fag har allerede revidert emneporteføljen, men jobber fortsatt for å minimalisere overlapp og for å sørge for at emnene utfyller hverandre best mulig.

På klassisk har både RET102 og LAT101 godt med studenter. Klassisk er også fornøyd med antall masterstudenter på gresk, men frykter nedgang i bachelorstudenter i gresk etter nedleggelsen av Antikkprogrammet.

Bachelorprogrammet i kunsthistorie er under revisjon våren 2012 og man planlegger en ny emnestruktur på bachelornivå for våren 2013 som er bedre tilpasset ressursene ved fagmiljøet.

Teatervitenskap er ett av fagene som har opplevd større studentkull etter at den disiplinbaserte bachelorgraden ble opprettet, og har utfordringer på bemanningssiden.

Digital kultur har også opplevd enorm vekst i studentkull de siste årene, og har særlig en utfordring med begrenset plass i datalab. Emneporteføljen er gjenstand for løpende diskusjon og tilpasning ved digital kultur. To nye emner på 200-nivå opprettes med oppstart høsten 2012; ett i samarbeid med NORDPLUS-nettverket Nordic Digital Culture, og ett praksisemne tilknyttet ELMCIP-prosjektet.

Fra SKOK meldes det at resultatene for KVIK-emnene KVIK101 og KVIK201 har vært som tidligere år. Tilstrømmingen til emnene er jevn, og ca. ½ kullet (på rundt 20 studenter) har vært programstudenter, mens halvparten har vært studenter som henter frie studiepoeng fra KVIK-emnene. SKOK er i ferd med å ansette to nye fast ansatte (en samfunnsviter og en fra humaniora), og planen er å revidere hele programplanen etter at disse to personene er på plass i løpet av 2012, med en målsetting om å forbedre programmet, og i særdeleshet gjennomføringsprosenten.

Retorikkprogrammet har revidert oppbygningen av bachelorgraden. Retorikk blir opprettet som eget spesialiseringsfag fra høsten 2012, enten som en ordinær enkel spesialisering eller i en dobbel spesialisering med ett av samarbeidsfagene. Programstyret arbeider nå sammen med HF- og SV-fakultetet for å opprette en master i retorikk. En eventuell master i retorikk vil tidligst ha oppstart høsten 2014.

V Handlingsplaner

1. Hvordan følger instituttene opp rapportene som er utarbeidet av programsensorene?

De fleste fagmiljøene har eller er i ferd med å inngå avtaler med programsensor, og nå når retningslinjene for utnevning av programsensor foreligger er det et mål å få på plass nødvendige avtaler med programsensorer i løpet av våren 2012.

Instituttet har i 2011 bare mottatt en programsensorrappport (digital kultur). Rapporten har blitt sendt til fagmiljøet for uttalelse, og vil videre bli behandlet i UUI før den sendes til fakultetet. Det foreligger per i dag ikke rutiner for dette arbeidet, men vi vil utarbeide rutiner langs disse linjene i løpet av våren 2012.

2. Har instituttene diskutert muligheten for å opprette praksisemner?

Instituttet tilbyr praksisemnet PRAKTINF, Praktisk informasjonsarbeid der det inngår en praksisperiode. Emnet ligger under nordisk språk.

Kunsthistorie har diskutert muligheten for å opprette praksisemner i samarbeid med kunstmuseene, men disse har ikke kapasitet til å ta i mot studentene. Mange studenter har likevel individuelle opplegg knyttet til museene.

I teatervitenskap er det mulig å skrive praksisbaserte oppgaver på 200- og 300-nivå. Emnet TEAT253 er et emne der studentene skal ha praksisopphold.

Studentenes involvering i forskning på nordisk litteratur skjer stort sett på masternivå, gjennom emner med semesteroppgave som evalueringsform. Flere studenter har blitt knyttet til LLEs/UiBs Holberg-prosjekt.

Norsk som andrespråk har i tillegg til planer om klasseromsobservasjon i ett emne også flere praksisnære emner med potensial for videreutvikling. Emnet NORAN119 Språktesting og språkvurdering har fungert rekrutterende til stillinger ved Norsk språktest.

Klassisk har ikke eget praksisemne, men inviterer studenter på 200-nivå og masterstudenter til å delta på fagmiljøets vitenskapelige seminarer.

Digital kultur oppretter et praksisemne knyttet til forskningsprosjektet ELMCIP fra og med høsten 2012. Emnet er tiltenkt studenter på bachelor og masternivå, og studentene får arbeide med en database for elektronisk litteratur i nært samarbeid med prosjektgruppen.

3. Har instituttene diskutert interne strategier for å øke rekrutteringen til masternivå?

Noen fag ved LLE har god rekruttering til masternivå, som kunsthistorie, allmenn litteratur og nordisk. Fag som tidligere hadde lav rekruttering pga. lav gjennomstrømning på bachelornivå venter større kull til masternivå når de første kullene fra de nye disiplinbaserte bachelorprogrammene har fullført sine bachelorgrader.

Den viktigste rekrutteringsstrategien i fht. mastergrad ligger i emnetilbud og studentaktivitet på bachelornivå, særlig på 200-nivå, med vekt på gode emner, god undervisning og god veiledning.

Digital kultur har de siste to årene hatt egne opptakskrav til mastergrad for studenter uten full spesialisering i digital kultur, for å muliggjøre studentopptak fra andre norske og utenlandske universiteter. Prøveperioden for denne ordningen er over, og ordningen må evalueres og det må vurderes om den skal videreføres.

Fokus og utfordringer fremover

Kvalitet i utdanning er et av de primære målene i LLEs strategi. Dette målet utfordres kontinuerlig av ressursituasjonen, som har krevd kutt og innstramminger særlig i undervisningstilbud som involverer studentkontakt. Vi ser dette som svært uheldig, men ser også at vi vil måtte fortsette å jobbe for å finne løsninger tilpasset det ressursgrunnlaget instituttet har. Vi vil i årene som kommer også måtte følge opp intensjonene i det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket, da bare noen få fagmiljø melder tilbake at det jobbes aktivt med forhold mellom studie- og emneplaner på den ene side og undervisning- og vurderingsformer på den andre siden.

De største utfordringene ved LLE er knyttet til bemanning på en del utsatte fag, noe som er mest akutt i nordisk litteratur og språk. Avganger i 2012 og 2013 i hhv. navnegransking og nordisk litteratur vil gjøre situasjonen kritisk på disse områdene. Vi ser også at bemanningssituasjonen ved noen av de voksende "småfagene" vil bli vanskelig i årene fremover, særlig for teatervitenskap, som etter utfasing/nedleggelse av tilsvarende tilbud i Oslo er utpekt som mulig institusjon for nasjonalt ansvar. HF ved UiB har sagt seg villig til dette. Vedtak i saken i UHR ventes i april.

Det er ikke ønskelig å prioritere noen fag fremfor andre i et så heterogent institutt som LLE, og undervisningsledelsens strategi har vært og vil fortsette å være å forsøke å støtte alle fagmiljøene. Det betyr at LLE tilstreber å drifte undervisningsaktiviteter på en solidarisk og inkluderende måte i forhold til instituttets fagmiljøer, men det betyr også at de store løftene som kreves i enkelte fagmiljø ikke kan løses av LLE alene. Forbedringer på den økonomiske siden det siste året har gjort generell drift noe lettere, men heller ikke her er bedringene tilstrekkelig til å avhjelpe de mest kritiske utfordringene: de faste stillingsressursene.

En annen utfordring vi ser i økende grad ved LLE følger i kjølvannet av den gledelige utviklingen med økt antall store eksternfinansierte forskningsprosjekter som medfører frikjøp av fast ansatte i undervisningsstillinger. Ved noen fagmiljø resulterer det i at ingen fast ansatte har full undervisningsbyrde, noe som er uheldig både for BA- og MA-studier.

En annen gledelig utvikling ved LLE er veksten i studenttallet på flere av fagene etter innføringen av disiplinbaserte bachelorgrader i 2010. Vi ser at en utfordring er å unngå frafall, både gjennom bachelor og fra bachelor til master, men samtidig vil de økte bachelorkullene der de første snart gjør ferdig sine BA-grader gi et mye bedre utgangspunkt for å rekruttere til masterstudier i flere fagmiljø. For enkelte fag er det mer enn 10 år siden det fantes et tilsvarende studentgrunnlag på bachelornivå.

Med vennlig hilsen

Hilde G. Corneliusen
undervisningsleder

Ranveig Lote
studieleder

Bergen 15. februar 2011